

Na osnovu člana 48. i 74. Zakona o rodnoj ravnopravnosti (Sl. Glasnik RS, br.52/2021) i člana 50. Statuta Stranke demokratske akcije Sandžaka, Predsjedništvo SDA Sandžaka na sjednici održanoj 16.12.2021. godine, donosi:

PLAN DJELOVANJA U CILJU OSTVARIVANJA RODNE RAVNOPRAVNOSTI I URAVNOTEŽENE ZASTUPLJENOSTI POLOVA U STRANCI DEMOKRATSKE AKCIJE SANDŽAKA ZA PERIOD 2022-2026. GODINE

Stranka demokratske akcije Sandžaka (SDA Sandžaka) je manjinska politička stranka bošnjačke nacionalne zajednice u Republici Srbiji. Stranka demokratske akcije Sandžaka, shodno zakonu ima status političke stranake nacionalne manjine, kako je i upisana u Registar političkih stranaka.

Djelovanje Stranke posebno je usmjereno na predstavljanje i zastupanje bošnjačke nacionalne manjine, zaštitu i unaprjeđenje prava pripadnika bošnjačke nacionalne manjine u skladu sa Ustavom Srbije, zakonom i ratifikovanim međunarodnim dokumentima, Programom i Statutom Stranke. Stranka demokratske akcije Sandžaka je parlamentarna politička stranka na svim niovima od svog osnivanja do danas.

Učestvujući u političkom životu na lokalnom, regionalnom i republičkom nivou, od svog osnivanja do danas, SDA Sandžaka dosljedno primjenjuje i promoviše principe i načela rodne ravnopravnosti i uravnotežene zastupljenosti polova.

Podsjećanja radi, nakon lokalnih izbora održanih 24. septembra 2000. godine za predsjednicu Opštine Novi Pazar, na prijedlog SDA Sandžaka, izabrana je odbornica SDA Sandžaka prof. Vasvija Gusinac. Vasvija Gusinac bila je prva i do sada jedina žena izabrana za predsjednicu opštine odnosno gradonačelnicu Novog Pazara. Pored toga, Azra Fazlić, u mandatnom periodu 2004. – 2008. godine, na prijedlog SDA Sandžaka izabrana je za predsjednicu Skupštine opštine Tutin. Takođe, Ifeta Radončić i dr. Hanadi Hajdinović, na prijedlog SDA Sandžaka birane su za predsjednice Skupštine grada Novog Pazara. Članice SDA Sandžaka, birane su i imenovane i na različite funkcije u izvršnoj vlasti na lokalnom i republičkom nivou.

Stranku demokratske akcije Sandžaka, u lokalnim skupštinama u sandžačkim opštinama predstavlja 16 žena od ukupno 40 odborničkih mandata koliko je Stranka demokratske akcije Sandžaka osvojila na poslednjim izborima. U aktuelnom sazivu republičkog parlamenta od dva (2) narodna poslanika SDA Sandžaka, jedan narodni poslanik je ženskog pola.

U kontekstu primjene načela rodne ravnopravnosti kroz institucije vlasti, posebno ističemo da je na prijedlog odborničkog kluba SDA Sandžaka, Skupština grada Novog Pazara donijela:

- a) Odluku o obezbjeđivanju većeg učešća žena u procesu donošenja odluka, izmjenama i dopunama opštih akata Grada Novog Pazara ("Službeni list grada Novog Pazara", broj 16/2020)
- b) Odluku o osnivanju ženske odborničke mreže Skupštine grada Novog Pazara ("Službeni list grada Novog Pazara", broj 16/2020)

Kada je u pitanju unutrašnja organizacija, Stranka demokratske akcije Sandžaka, članom 67. Statuta propisano je da u okviru SDA Sandžaka djeluje Organizacija žena SDA Sandžaka kao poseban oblik organizovanja i djelovanja Stranke. Istim članom je propisano da se Organizacija žena SDA Sandžaka „bavi položajem i pravima žena u društvu, afirmaciji prava žena, njihovog učešća u procesu donošenja odluka, očuvanju tradicije, kulture i zdrave porodice, kao i ostvarivanjem prava žena u skladu sa evropskim standardima i konvencijama. Citiranim članom je propisano da predsjednica Organizacije žena na nivou Stranke je po funkciji članica Glavnog odbora dok su predsjednice ogranaka Organizacije žena članice Izvršnih odbora opštinskih/gradskih ogranaka Stranke.

Kada je u pitanju rukovođenje i upravljanje Strankom demokratske akcije Sandžaka posebno naglašavamo da su na čelu tri centralna organa Stranke (Glavni odbor, Nadzorni odbor i Sud časti) žene.

Imajući u vidu naprijed navedeno kao i namjeru Stranke demokratske akcije Sandžaka da dalje unapređuje učešće žena u radu i djelovanju SDA Sandžaka ali i političkom životu i društvu uopšte, smatramo neophodnim utvrditi i definisati plan djelovanja u ovoj oblasti.

Shodno tome, Stranka demokratske akcije Sandžaka će u narednom četvorogodišnjem periodu (2022 – 2026 godine), će definiše sledeće ciljeve:

1. podsticanje i ohrabrivanje žena za prihvatanje javnog i političkog angažmana;
2. ravnopravno učešće oba pola u procesu donošenja odluka
3. ravnomjerna zastupljenost muškaraca i žena u svim organima i na svim nivoima
4. stranke;
5. pokretanje inicijative za formiranje ženskih odborničkih mreža u svim lokalnim samouprava u Sandžaku;
6. ravnomjerna zastupljenost muškaraca i žena u svim predstavničkim i izvršnim
7. organima i na svim nivoima vlasti;
8. osnaživanje postojećih i uspostavljanje novih institucionalnih mehanizama za postizanje rodne ravnopravnosti;
9. usklađivanje porodičnih i poslovnih obaveza zaposlene žene, kao i poboljšanje

statusa žene domaćice odgovarajućim vrednovanjem rada u kući (uvođenje ekonomije nege i brige);

10. novčana podrška porodiljama iz budžeta jedinice lokalne samouprave;
11. sprovođenje akcija i preduzimanje mjera za sprečavanje i eliminisanje svih oblika diskriminacije na polnoj osnovi, svih oblika nasilja nad ženama i trgovine ženama;
12. pravo na informisanost i jednaka dostupnost politika i programa za žene i muškarce.
13. Promovisanje jednakih mogućnosti;

Plan ćemo realizovati kroz:

- I. Programe za podsticanje većeg političkog i javnog angažmana žena
  - uvođenje sistema kvota od 40% manje zastupljenog pola, kao mere afirmativne akcije, u svim opštim aktima stranke
  - primena sistema kvota od 40% manje zastupljenog pola u svim organima i na svim nivoima stranke
  - primena sistema kvota od 40% manje zastupljenog pola prilikom kandidovanja za sve predstavničke i izvršne organe, na svim nivoima vlasti i na svim javnim funkcijama
  - nadgledanje poštovanja primjene usvojenih kvota
  - edukacija i osnaživanje žena za prihvatanje javnog i političkog angažmana
- II. Osnivanje lokalnih kancelarija i regionalne sandžačke kancelarije za rodnu ravnopravnost (zaštita i unapređenje položaja žena)
- III. Programi edukacije i akcije za suzbijanje svih oblika diskriminacije
- IV. Iniciranje utvrđivanja i realizacije konkretnih politika i mjera na lokalnom, regionalnom i republičkom nivou
- V. Akcije za unapređenje javne svijesti o značaju postizanja rodne ravnopravnosti poštovanju solidarnosti, pravednosti i vladavine prava, kao temeljnih društvenih vrijednosti.

Novi Pazar, 16.12.2021. godine

Br: 651-02- 08/2021

STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE SANDŽAKA

PREDSJEDNIŠTVO

Dr. Sulejman Ugljanin

